ПАХТА ТЕРИМИНИ КУН САЙИН АВЖ ОЛДИРАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

10 сентябрь 1972 йил, якшанба ◆ № 213 (15.384). ◆ Баҳоси 2 тийин.

АГРЕГАТЛАР ТЕРИМГА ТУШГАЧ...

ҚОРАКЎЛ, («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан телефон орқали олинди). «Москва» колхози пахтакорлари ҳар қачонгидан юқори ҳосил етиштирдилар ва йиғим-теримни уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Шу кунгача йиллик планнинг бир процентига яқин пахта тайёрланаётган эди. Куни кеча саккизта терим машинаси ишга туширилиши билан суръат бирдан ошди ва кунлик ўсиш икки процентдан юқори бўлаётир.

Ғўзаларнинг барги энг яхши агротехника муддатида сифатли тўктирилгани, машиналар кўнгилдагидек ремонтдан чиқарилгани учун иш унуми юқори бўлаётир. Ҳар бир машинада 4 тоннадан пахта териляпти. Механизаторлар эртаиндин суръатни 7-8 тоннага кўтариш учун курашмоқдалар. Машина теримини намунали йўлга қўйган Темир Очилов бригадасида ҳар куни йиллик планнинг 5-6 проценти миқдорида биринчи сорт пахта тайёрланяпти.

Колхоз бўйича мавсумда машиналарда 3 минг тонна пахта терилади.

ПАХТА ШТАБИ

ТЕЛЕФОНЛАР: 337343 • 337604

*

ЧУҚУР МИННАТДОРЧИЛИК

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри майор Фидель Кастро Рус ва Куба республикасининг президенти доктор Освальдо Дортикос Торрадо Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний ва А. Н. Косигин ўртоқларга телеграмма йўлладилар. Телеграммада бундай дейилади:

«Монкада казармасига қилинган ҳужумнинг 19 йиллиги муносабати билан бизга йўлланган самимий қутлов учун Куба халқи, Коммунистик партияси ва революцион ҳукумати номидан Сизга ва Сиз орқали Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва бутун қардош совет халқига чуқур миннатдорчилигимизни изҳор этишни истаймиз.

Биз мана шу қулай имкониятдан фойдаланиб халқларимиз, партияларимиз ва ҳукуматларимиз ўртасида барча соҳаларда қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари тез ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораётганлигидан ўзимизнинг ғоят мамнун эканлигимизни ҳам билдиришни истаймиз.

Марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари ва империалистик зулм ҳамда агрессияга қарши курашаётган халқлар билан жанговар бирдамлик принципларида қатъий туриб иш кўраётган партиянгизга, ҳукуматингизга ва совет халқига коммунизм сари ғолибона йўлда чин кўнгилдан янги, катта муваффақиятлар тилаймиз.

Азиз ўртоқлар, бизнинг табрикларимизни ва қардошларча миннатдорчилигимизни қабул қилгайсиз».

ЗАИР РЕСПУБЛИКАСИ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИ МОСКВАДА

Заир республикаси миллат мажлисининг делегацияси Совет Иттифоқи бўйлаб қилган сафаридан Москвага қайтиб келди. Делегацияга Революция халқ ҳаракати партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, миллат мажлиси раиси Бо-Болико Локонга бошчилик қилмоқда.

Делегация 8 сентябрда СССР Олий Совети палаталарининг Раислари Ё. С. Насриддинова ва А. П. Шитиков ҳамда СССР Олий Совети доимий комиссияларининг аъзолари билан учрашди. (ТАСС).

КАТТА МАРРАНИ КЎЗЛАБ

ТЕЛЕФОНДА — ЯККАБОҒ

Телефонда Яккабоғ район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Х. Исмоилов.

Бу йил белгилаган режаларингизни айтиб берсангиз?

— Районимиз деҳқонлари СССРнинг 50 йиллик тўйи шарафига умумхалқ мусобақасини кенг қулоч ёйдириб, она-Ватанга 40 минг тонна Яккабоғ «оқ олтин»ини ҳадя этиш учун ғайрат кўрсатиб ишлаяптилар. Фидокорона меҳнат туфайли 11500 гектар майдонда мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўпланди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг яқиндаги қароридан сўнг қандай тадбирлар кўрилди?

— Айни кунларда биз йиғим-теримни бошлаш билан бирга ҳосилни тезроқ етилтириш тадбирларини давом эттиряпмиз. 280 механизатор, минглаб колхозчи дала ишларида актив иштирок этмоқда.

— Терим мавсумида белгилаган иш планингиз?

— Бу йил бошқа йилларга нисбатан ҳаво салқин келди. Ҳосил кечроқ етилди. Энди пахтани қисқа фурсатларда йиғиб-териб олиш вазифаси турибди олдимизда. Биз шуни назарда тутиб, пахта йиғим-теримига ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрдик. 30 мингта этак, 6200 квадрат метр қанор тайёрланди. 335 та турли хилдаги тарози, 9 сушилка, 108 бостирма, 133 дала шийпони, 170 та қуритиш майдончалари мавсумга шай қилиб қўйилди.

Районимиздаги «Коммунизм», «Правда», «Қизил Ўзбекистон», «Ленинизм» колхозларида бу йил ғўзалар айниқса серҳосил бўлди. Ҳозир бу колхозларда терим қизғин бошланиб кетди. Мавсумда 10-15 тоннадан пахта териб беришга сўз берган кўпминг килограммчи теримчиларимиздан Кимё Абдиева, Шарофат Ҳусаинова («Коммунизм» колхози), Обод Ёқубов, Ойсара Мейлиева («Правда» колхози) ва бошқалар ҳозир кунига 100 килограммдан ошириб кумуш тола териб, хирмонга тўкмоқдалар. Илғор теримчилар сафи кун сайин кенгайиб боряпти. Далаларда пахта тобора кўпроқ очиляпти. Шунга кўра терим суръати ҳам, теримчиларимизнинг ғайрати ҳам кундан-кунга ошиб бормоқда.

Маълумки, йиғим-теримнинг тез ва соз ўтказилишида, пахтакорлар ишини енгиллаштиришда агрегатлар муҳим роль ўйнайди. Районимиздаги 143 терим агрегати мавсумга тахт қилиб қўйилди. Улардан 62 таси «Ўзбекистон» маркали, қолганлари «ХТ-1,2» маркали терим агрегатларидир. Бу машиналарни 290 механик-ҳайдовчи бошқаради. Муртазо Абдураҳимов, Холбўта Мусурмонов, Қодир Худоёров, Ибод Бободов, Ойдин Абдураҳимова, Рустам Раҳмонов, Бўрихол Ражабова, Эргаш Ҳақназаров, Саида Хидирова каби уста механизаторларимизнинг ҳар бири ўз зиммасига 180-250 тоннадан «оқ олтин» териш мажбуриятини олишган. Механик-ҳайдовчиларимиз бу йил ҳосилнинг камида 60 процентини машиналар билан теришади.

Ҳозир машина теримига ажратилган карталарда дефолиация ўтказиляпти. Эрта-индин «зангори кема»лар теримга тушади.

Дала меҳнаткашларига қандай шароит яратилади?

— Район партия комитети ва район ижроия комитети пахта йиғим-терими илғорларини рағбатлантириб бориш учун колхозлар ўртасида битта, бригадалар ўртасида битта, механик-ҳайдовчилар ўртасида бир, кўпминг килограммчилар ўртасида бир кўчма Қизил байроқ таъсис этди. Илғорларга кўчма Қизил байроқ билан бир қаторда қимматбаҳо мукофотлар ҳам берилади.

Колхозлардаги ҳамма дала шийпонлари шинам безатилди. Шийпонлар қошида 150 болалар боғчаси ишлайди. Шунингдек кўчма дўконлар, киноустановкалар, маиший хизмат кўрсатиш пунктлари пахтакорларга хизмат қилади.

СССРнинг 50 йиллик юбилейига мўлжаллаган совғангиз?

— Биз ички имконият ва резервларни йиғим-терим ишига тўла сафарбар қилиб, пахта сотиш давлат планини сентябрь ойида бажарамиз. Бу мамлакатимизнинг катта тўйига бизнинг совғамиз бўлади.

БРИГАДА ПЛАННИ БАЖАРДИ

ЖАРҚЎРҒОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Республикада биринчи бўлиб машина теримини бошлаган «Социализм» колхозининг Чилвир чўли массивидаги Тожи Ҳасанов бошлиқ бригадаси аъзолари 4 кунда йиллик пахта тайёрлаш планини ошириб адо этдилар. Биринчи машина теримидаёқ 44 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 24 центнердан ҳосил териб олинди.

Бригада аъзолари даладаги мавжуд ҳосилни чамалаб чиқиб, яна гектар бошига 21 центнердан пахта териб топширишга, ҳар гектар ердан ўртa ҳисобда 45 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилдилар.

А. ХАЛИЛОВ.

ЗАФАР САТРЛАРИ

Қамаши райони паррандабоқарлари тайёрлов пунктларига 2 миллион 645 минг дона тухум етказиб бериб, йиллик планни муддатидан илгари ошириб бажардилар.

Районнинг бу зафарига «Фарғона», Карл Маркс номли, Фрунзе номли совхозлар ва Калинин номли колхоз паррандабоқарлари салмоқли ҳисса қўшдилар.

Ҳозир мажбурият ҳисобига тухум топширилмоқда.

●

Қизилтепа райони соҳибкорлари давлатга 113,5 тонна мева сотиб, йиллик планни ошиғи билан адо этдилар. Мажбурият ҳисобига мева топшириш ҳам кучайтириб юборилди.

ЖАРҚЎРҒОН районидаги «Социализм» колхозида машина терими кундан-кунга қизитиляпти. Теримда 14 агрегат қатнашмоқда. Ўзаро мусобақалашиб ишлаётган Хуррам Жўраев, Бекмурод Чориев ва Абдулла Чўтанов каби механизаторларнинг ҳар бири кунига 15 тоннадан ошириб «оқ олтин» термоқдалар. Суратда: илғор механизаторлардан Абдулла Чўтанов, Жуман Холбоев ва 3-бригада бошлиғи Тожибой Ҳасанов ўртоқларни кўриб турибсиз.

И. Хўжанов фотоси.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Америка жамоат арбоби, АҚШ Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Анжела Дэвисни ва унга ҳамроҳ бўлиб келган АҚШ Компартияси Марказий Комитети аъзоси Кендра Александерни ва АҚШ Компартияси Миллий Кенгаши аъзоси Франклин Александерни КПСС Марказий Комитетида қабул қилди. Учрашувда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР маданият министри Е. А. Фурцева, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Совет хотин-қизлар комитетининг раиси В. В. Николаева-Терешкова, КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг биринчи ўринбосари Е. И. Кусков қатнашдилар.

Суҳбат чоғида ўртоқ П. Н. Демичев ва бошқа ўртоқлар КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш, СССР ташкил топганлигининг 50 йиллиги байрамига тайёргарлик кўриш соҳасида КПСС-нинг қилаётган ишлари тўғрисида, партиянинг ленинча миллий сиёсати ҳақида, коммунистик жамият қуриш, КПСС XXIV съезди белгилаб берган тинчлик программасини амалга оширишда совет халқининг эришаётган муваффақиятлари ҳақида гапириб бердилар.

Анжела Дэвис Совет Иттифоқида меҳмон бўлиш ва КПССнинг фаолияти билан, совет халқининг меҳнати ва ҳаёти билан танишиб чиқиш имконияти берилганлиги учун КПСС Марказий Комитетига қизғин ташаккур билдирди, ўзини озод қилиш учун курашда актив қатнашганликлари учун Совет Иттифоқи коммунистларига, барча совет кишиларига чуқур миннатдорчилик билдирди. У ўзини Москвада, Ўзбекистонда, Ленинградда ғоят қизғин ва самимий кутиб олганликларини, шунингдек совет кишилари ўз ватанининг бахт-саодати йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганлигини таъкидлаб ўтди. Жаҳонда биринчи социалистик давлат — Совет Иттифоқининг мавжудлиги, совет халқининг коммунизм қуришда эришаётган ажойиб муваффақиятлари мен учун меҳнаткашлар ишининг ғалабаси, миллий тенглик ва озодлик учун курашда илҳомбахш намунадир, деди Анжела Дэвис.

Анжела Дэвис АҚШ Коммунистик партиясининг ўз мамлакатида ижтимоий тараққиёт учун, Америка ҳамда Совет халқлари ўртасида тинчлик ва дўстлик сиёсатини амалга ошириш учун олиб бораётган кураши тўғрисида ҳикоя қилди.

Суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

УЛКАН ХИРМОНГА

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 9 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
Қашқадарё	1,39	5,36
Бухоро	0,72	3,87
Сурхондарё	0,56	2,11
Андижон	0,54	1,55
Фарғона	0,45	0,94
Сирдарё	0,19	0,79
Наманган	0,15	0,34
Тошкент	0,15	0,29
Самарқанд	—	—
Хоразм	—	—
ҚҚ АССР	—	—
Республика бўйича:	0,37	1,32

РОССИЯНИНГ УЛУҒ ФАРЗАНДИ ХОТИРАСИГА

МОСКВАДА Л. Н. ТОЛСТОЙ ЁДГОРЛИГИ ОЧИЛДИ

Ўз ижоди билан инсоният заковати хазинасини бойитган Лев Толстой номи Россия шонли фарзандлари рўйхатининг биринчи сатрларига ёзилган. Л. Н. Толстой улкан талантининг миллион-миллион мухлислари, бизнинг бутун халқимиз рус даҳосини муносиб даражада қадрламоқдалар. 8 сентябрда, ёзувчи туғилган кун арафасида пойтахтда очилган ёдгорлик умумхалқ меҳру-муҳаббатининг ифодаси бўлди.

Девичье поле хиёбонида ёдгорлик очилишига бағишланган кўп кишилик митинг бўлиб ўтди. Бу ер Л. Н. Толстой ўз ҳаётининг кўп йилларини кечирган Москва районларидан биридир. Санъаткор шу хиёбон яқинидаги уйда ўзининг кўпгина асарларини яратди.

Минбарда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев, СССР маданият министри Е. А. Фурцева, адабиёт ва санъат арбоблари, жамоатчилик вакиллари ҳозир бўлдилар.

Митингни Москва Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари А. К. Мельниченко очди.

Монумент устидаги оқ парда туширилади. Л. Н. Толстойнинг гранитдан ишланган қиёфаси намоён бўлди. Ҳайкал авторлари А. М. Портянко, архитекторлар В. В. Богданов ва В. П. Соколов улуғ ёзувчини креслода чуқур хаёл сўриб ўтирган ҳолда тасвирлаганлар.

Совет Иттифоқи гимни ижро этилди.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков, СССР маданият министри ўринбосари К. В. Воронков, «Каучук» заводининг ишчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. В. Пономарев, В. И. Ленин номидаги педагогика институтининг студенти А. С. Аношина Толстой ижодининг улуғворлиги тўғрисида, унинг ҳозирги ва келгуси авлодлар учун мислсиз аҳамияти тўғрисида гапирдилар.

Митинг ёпиқ деб эълон қилинади. Монумент зинапояларига гулдасталар қўйилади.

(ТАСС мухбири).

1972 ЙИЛ ЯНВАРЬ — АВГУСТ ОЙЛАРИДА ПУДРАТ ИШЛАРИ УМУМИЙ ҲАЖМИ ПЛАНИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЁТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА

(Ўзбекистон ССР айрим министрликлари бўйича)

МАЪЛУМОТ

	Январь — август ойлари планининг бажарилиш проценти	1972 йил январь — август ойларида 1971 йил январь — август ойларига нисбатан процент ҳисобида
Қурилиш министрлиги	91	102
Қишлоқ қурилиши министрлиги	100,4	108
Автомобиль йўллари қуриш ва ундан фойдаланиш министрлиги	102	107
Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	110	120
Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	106	109
Главташкентстрой	97	101
Узглавводстрой	102	120
Узколхозстрой	101	107

Умуман республикада январь — август ойларида капитал маблағ 1971 йилнинг январь — август ойларидагига нисбатан 9 процент кўп ўзлаштирилди ва қурилиш-монтаж ишлари 13 процент кўп бажарилди.

ИЛҒОР САБЗАВОТКОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети давлатга сабзавот—полиз маҳсулотлари ва картошка сотиш юзасидан областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1972 йил 1 сентябргача бўлган якунларини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Наманган областига (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Хўжаев**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Усмонхўжаев**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Отабоев**, совхозлар трестининг директори ўртоқ **Маҳмудов**, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини текшириш бош давлат инспектори ўртоқ **Маллабоев**). Бу область август ойида давлатга 19,7 минг тонна ёки йиллик планнинг 46 проценти миқдорида сабзавот сотди, давлатга сабзавот сотиш планини 84 процент, шу жумладан карамни 77 процент, пиёзни 97 процент, саримсоқни 20 процент, бодрингни 85 процент, ош лавлагини 192 процент, сабзини 79 процент, помидорни 71 процент, бошқа хил сабзавотни 131 процент, картошкани 73 процент, полиз маҳсулотлари тайёрлаш планини 88 процент бажарган. Қизил байроқ Фарғона областидан олиб берилади.

Самарқанд районига (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Бўронов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Олчинбоева**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ли**, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифатини текшириш бош инспектори ўртоқ **Норбоев**). Бу район август ойида давлатга қарийб 28 минг тонна ёки йиллик планнинг 35 проценти миқдорида сабзавот сотган ва давлатга сабзавот сотиш планини 51 процент, шу жумладан карамни 69 процент, пиёз-саримсоқни 56 процент, помидорни 49 процент, бодрингни 32 процент, сабзини 14 процент, ош лавлагини 48 процент, бошқа хил сабзавотни 76 процент ва картошка сотиш планини 63 процент бажарган. Қизил байроқ Андижон областининг Ленин районидан олиб берилади.

Андижон область, Ленин районидаги **«Правда Востока» колхозига** (колхоз раиси ўртоқ **Турсунов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Холдоров**, бош агроном ўртоқ **Шарипов**). Бу колхоз август ойида давлатга 3,5 минг тоннадан кўпроқ ёки йиллик планнинг 45 проценти миқдорида сабзавот сотган, давлатга сабзавот сотиш планини 88 процент, шу жумладан карамни 43 процент, помидорни 49 процент, пиёзни 79 процент, сабзини 49 процент, бодрингни 155 процент, ош лавлагини 191 процент, бошқа хил сабзавотни 125 процент, картошкани 140 процент, ва полиз экинлари маҳсулотини сотиш планини 17 процент бажарган. Қизил байроқ Тошкент область Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоздан олиб берилади.

Фарғона районидаги **Ленин номли совхозга** (совхоз директори ўртоқ **Эралиев**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Умаралиев**, бош агроном ўртоқ **Ортиқов**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Турсунов**). Бу совхоз август ойида давлатга 5,5 минг тонна ёки йиллик планнинг 29 проценти миқдорида сабзавот сотган ва давлатга сабзавот сотиш планини 71 процент, шу жумладан карамни 29 процент, помидорни 70 процент, сабзини 5 процент, бодрингни 63 процент, ош лавлагини 25 процент, пиёзни 11 процент, бошқа хил сабзавотни 69 процент ва картошка сотиш планини 50 процент бажарган. Қизил байроқ Бухоро районидаги Фрунзе номли совхоздан олиб берилади.

Оҳангарон районидаги **1-«Оҳангарон» совхозига.** (Совхоз директори ўртоқ **Султонов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Давронов**, бош агроном ўртоқ **Латипов**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Йўлдошев**). Бу совхоз август ойида давлатга сал кам 1 тонна ёки йиллик планнинг 45 проценти миқдорида сабзавот сотган ва давлатга сабзавот сотиш планини 87 процент, шу жумладан карамни 143 процент, помидорни 91 процент, пиёзни 15 процент, сабзини 16 процент, бодрингни 88 процент ва картошка сотиш планини 117 процент бажарган. Қизил байроқ Тошкент область Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозидан олиб берилади.

(ЎзТАГ).

В. И. ЛЕНИННИНГ СОДИҚ ДЎСТИ

(Ф. Э. ДЗЕРЖИНСКИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 95 ЙИЛЛИГИГА).

Коммунистик партиянинг ажойиб фарзандларидан бири, буюк революционер, Совет давлатининг кўзга кўринган йирик арбоби, В. И. Лениннинг яқин сафдоши Феликс Эдмундович Дзержинский туғилган кунга эртага 95 йил тўлади.

Дзержинский 1877 йил 11 сентябрда Виленск губерниясининг ҳозирги Минск областидаги Дзержиново қишлоғида поляк оиласида туғилди.

Унинг отаси математика ва физика ўқитувчиси эди. Феликс беш ёшида отасидан етим қолди. Опаси Елена Игнатьевна билан оғир ҳаёт кечирди. Унда революцион дунёқарашнинг шаклланишида халқнинг оғир аҳволи катта роль ўйнади.

Ўтган асрнинг 90- йилларида Россиянинг деярли барча йирик саноат шаҳарларида ривожланаётган стачка ҳаракати Дзержинскийнинг ҳаёт йўлини танлаб олишига жуда катта таъсир кўрсатди. 17 ёшида у Виленск гимназиясида ўқиётган вақтидаёқ, социал-демократик тўгарагига аъзо бўлиб кирди.

1895 йили Ф. Э. Дзержинский социал-демократик ташкилотнинг аъзоси бўлди, у тўгаракнинг раҳбари ва марксизм ғояларининг тарғиботчиси сифатида шуҳрат қозонди. Айни вақтда у марксизм назариясини қунт билан эгаллади, Маркс, Энгельс асарларини пухта ўргана бошлади.

1897 йили Ковно шаҳрида (Каунас) Дзержинский социал-демократик ташкилотини тузди, ишчиларнинг сиёсий ва иқтисодий курашига раҳбарлик қилди. Чор ҳукумати Дзержинскийни революцион фаолияти учун қаттиқ таъқиб остига олди, сургун қилди.

В. И. Ленин Дзержинскийнинг партия иши учун содиқлиги, кристалл сингари софлиги, фидокорлиги, куч-ғайрати ва ташкилотчилик қобилиятига юксак баҳо берар эди. Ленин Дзержинскийни жуда садоқатли, оғир революцион кураш мактабини босиб ўтган киши деб таърифлади.

1917 йил июль-август ойларида Петроградда большевиклар партиясининг VI съезди бўлиб ўтди. Ф. Э. Дзержинский съезд ишида актив иштирок этди. Каменьев, Риков, Троцкий ва бошқаларнинг қатъий талабига кўра, В. И. Лениннинг муваққат ҳукумат судига келиши масаласида Дзержинский съездда бўлдай деган эди: «Биз муваққат ҳукумат ва буржуазияга ишонмаймиз, биз Ленинни уларнинг қўлига топширмаймиз».

VI съездда қуролли қўзғолонни тайёрлашга катта эътибор берилди. Бу съездда Дзержинский партия Марказий Комитетининг аъзоси қилиб сайланди.

1917 йили куз фаслида Россияда революцион шароит тўла пишиб етилди. 12 октябрь куни партия Марказий Комитетининг кўрсатмасига биноан Петроград Совети ҳузурида қўзғолоннинг бош штаби бўлган Ҳарбий революцион Комитет тузилди. Ф. Э. Дзержинский ана шу комитетнинг аъзоси қилиб сайланди.

Ҳарбий революцион Комитет ва партия Марказий Комитетининг аъзоси сифатида Ф. Э. Дзержинский кечаю кундуз Смольнийда бўлди. У Қизил Армия отрядларининг тайёргарлигини текширди, конкрет вазифаларни белгилади, муваққат ҳукуматга зарба бериш учун асосий йўлларни кўрсатиб берди.

1917 йил ноябрь ойида Халқ комиссарлари Совети Дзержинскийни Ички ишлар Халқ Комиссари Коллегиясининг аъзоси қилиб тайинлади. У Ички ишлар Комиссарлигида ишлаган вақтларида Советлар ҳузурида ишчи-деҳқон милициясини ташкил этиш масаласига жуда кўп эътибор берди.

1917 йил ноябрь ойида Ҳарбий революцион Комитет Ф. Э. Дзержинскийнинг докладини тинглаб, контрреволюцияга қарши кураш олиб бориш бўйича махсус комиссия тузиш зарурлиги тўғрисида хулосага келди. Эртаси кунёқ Халқ Комиссарлари Советида ана шу масала юзасидан Дзержинскийнинг доклади тингланди.

1917 йил декабрь ойида Халқ Комиссарлари Совети контрреволюция, чайқовчилик ва саботажга қарши кураш олиб бориш бўйича Бутун Россия фавқулодда комиссияси (ВЧК) тузиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Феликс Эдмундович чекистлардан ҳамиша гражданларга нисбатан илтифотли ва эътиборли бўлишни талаб қилар эди. «Ҳар бир чекист, — деган эди Дзержинский, — шу нарсани ёдда тутиши кераки, у ишчи ва деҳқонлар ҳокимиятининг вакилидир ҳамда унинг ҳар қандай бақириши, дағаллиги, ман-манлиги, қўполлиги бу ҳокимият шаънига доғ бўлиб тушади».

Феликс Эдмундович Дзержинский қаерда бўлмасин, доимо партиянинг революцион қонунчиликка қатъий риоя қилиш тўғрисидаги кўрсатмалари қандай бажарилаётганлигини диққат билан кузатиб борар эди. Феликс Эдмундович учун бу партиявий вазифа ички маънавий принциплар ва эътиқодлар билан чамбарчас қўшилиб, унда адолат ва ҳақиқат ўрнатиш иштиёқи тўлиб-тошган эди.

1921 йили Феликс Эдмундович тарбиясиз қолган болаларга ёрдам уюштирди.

Дзержинский ташаббуси билан болалар назоратсизлигига қарши кураш олиб бориш бўйича Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитети ҳузурида болалар комиссияси ташкил этилди. Феликс Эдмундович ана шу комиссияга бошчилик қилди.

Феликс Эдмундовичнинг ғамхўрлиги натижасида очлик ва муҳтожлик исканжасидан тортиб олинган миллионларча болалар Совет давлатининг муносиб гражданлари бўлиб етишдилар.

Совет давлатининг халқлари Ленин партияси раҳбарлигида чет эл босқинчилари ва буржуазия контрреволюцияси устидан тўла ғалаба қозондилар. Бу эса большевиклар партиясига меҳнаткашларнинг куч-ғайратини яратувчилик ишларига сафарбар қилиш, тинч қурилиш ишига ўтишга имкон берди.

1921 йил 14 апрелда В. И. Лениннинг таклифи билан Ф. Э. Дзержинский Йўл ишлари Халқ Комиссари қилиб тайинланди. У ана шу вазифада 1924 йил 2 февралгача ишлади. Айни вақтда ВЧК—ОГПУга бошчилик қилди.

Феликс Эдмундович ўзининг барча куч-ғайратини партия томонидан унинг олдига қўйилган вазифаларни бажариш ишига сарфлади, ленинча раҳбарлик услубини қўллаб, у темир йўл транспортини тиклаш борасида учраган беқиёс қийинчиликларни қатъият билан бартараф қилди.

Дзержинскийнинг зиммасига катта партия ва давлат иши юклатилган эди: Партия Марказий Комитетининг аъзоси, кейинчалик эса Марказий Комитет Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Контроль Комиссиясининг аъзоси, ВЧК — ОГПУнинг раиси, Ички ишлар Халқ Комиссари, Йўл ишлари Халқ Комиссари, Йўл хўжалиги Олий Кенгашининг Раиси бўлиб ишлади.

Феликс Эдмундович чинакам ленинчи, камтарин инсон эди. «Биз коммунистлар, — деган эди у, — шундай яшашимиз кераки, кенг меҳнаткашлар оммаси бизнинг тимсолимизда халқ хизматкорини кўриб туришсин, революция ғалабаси ва ҳокимият бизнинг фойдамиз учун эмас, балки халқ фаровонлиги ҳамда бахт-саодат учун кераклигини кўриб туришсин».

1926 йил 20 июлда Феликс Эдмундович ВКП(б) Марказий Комитети ва Марказий Контроль Комиссиясининг мажлисида сўзга чиқди. У партиянинг социалистик жамият қурилиши йўлидан айнитмоқчи бўлган ленинизм душманларига қарши оташин нутқ сўзлади. Бу унинг ўлим олдидан охирги марта нутқ сўзлаши эди.

Совет милициясининг асосчиларидан бири Феликс Эдмундович Дзержинскийнинг ёрқин образи ҳозирги кунларда ҳам ички ишлар органлари ходимларини жиноятчилик ва унинг олдини олиш учун курашга доимо руҳлантирмоқда ва ҳамиша сергак туришга даъват қиляпти.

К. ТУХСОНОВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигининг хизмат кўрсатган ходими, пенсионер.

САНОАТ КОРХОНАЛАРИДАН ХУШХАБАРЛАР

АНГРЕН ОҚ ЦЕМЕНТИ

Ангрендаги цемент заводи реконструкция қилиниб, ишлаб чиқариш қуввати 55 минг тоннага оширилди. Бу — корхонада янги хил маҳсулот — оқ цемент ишлаб чиқариш имконини берди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия институти олимлари республика Қурилиш материаллари саноати министрлиги мутахассислари билан ҳамкорликда Ангрен цемент заводини келгусида рангли цементлар ишлаб чиқарувчи ихтисослашган корхонага айлантириш устида катта тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар.

Оқ цемент одатдаги цементлардан юқори сифатлилиги, биноларни безашда асқотиши билан ажралиб туради.

Р. ПУЛАТОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қурилиш ва қурилиш материаллари саноати бўлимининг катта референти.

ҚУРУВЧИЛАР ТУҲФАСИ

Нукусдаги 166 қурилиш трести бинокорлари шаҳарнинг аҳоли зич жойлашган қисмида 1104 ўринли ҳашаматли мактаб биносини қуриб, фойдаланишга топширдилар. Мактабда ўқувчиларнинг ҳар томонлама пухта билим олишлари учун барча маданий-маиший шароитлар муҳайё.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

НУРОТА ГИЛАМЛАРИ

Нурота маҳаллий саноат комбинатининг гилам цехи коллективи СССРнинг олтин юбилейига муносиб армуғон ҳозирлаш учун ғайрат кўрсатмоқда. Цехнинг қўли гул гиламчи чеварлари шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида пландаги 2 минг ўрнига 2046 квадрат метр сержило гиламлар тўқишди. Бу гиламлар Тошкент, Самарқанд, Бухоро ва республикамизнинг бошқа бир неча шаҳар савдо тармоқларига жўнатиб турилибди. Область Советининг депутати Амина Жўраева, Нозигул Азизова, Муаззам Раҳматова, Ҳабиба Ҳамдамова, Муқаддам Ҳасанова сингари қалби қайноқ чеварлар ҳар сменада 0,3 ўрнига 0,4-0,5 квадрат метр гилам тўқимоқдалар.

М. РАҲМАТОВ.
аспирант.

УСТОЗ ИШЧИ ИБРАТИ

Образ Абдураззоқов Тошкент тракторсозлик заводида катта обрў-эътибор қозонган ишчилардан. У Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси. Урушдан кейин тўғри шу корхонага келиб, слесарлик қила бошлади. Меҳнатсеварлиги билан корхонанинг қадрдон ишчисига айланди. Юзлаб ёшларга устозлик қилди, ўнлаб рационализаторлик таклифларини киритди. Яқинда О. Абдураззоқов ишлаб чиқаришдаги катта хизматлари учун Октябрь Революцияси ордени билан тақдирланди.

А. ГЕХТЛЯР,
«Тракторостроитель» завод газетасининг ходими.

Шунингдек каттақўрғонлик С. Исмоилов, қоракўллик Х. Шихов, поплик Т. Узоқов, тошкентлик У. Қодиров, [illegible] Н. Чўтбоев, [illegible] И. Исмоилов ва Н. Бариноев, ангренлик У. Жўраев, қувалик У. Раҳматуллаев, гулистонлик Қ. Маҳмудов, фарғоналик Х. Олимов ўртоқлар ҳам ўзлари яшаб ва ишлаб турган жойлардаги совет корхоналари, транспорт ва [illegible]

БУГУН — ТАНКЧИЛАР КУНИ!

ВАТАН ҚАЛҚОНИ

Бугун халқимизнинг мард фарзандлари — совет танкчилари куни. Бу анъанавий байрам совет танкчилари ва танксозларининг Улуғ Ватан уруши даврида кўрсатган мислсиз жанговар ва меҳнат қаҳрамонликларини шарафлаш учун СССР Олий Совети Президиумининг 1946 йил 11-июль Фармонига мувофиқ белгиланган. Танкчиларимизнинг бу йилги байрами жонажон Коммунистик партиямизнинг XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун ва Совет давлати ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун халқимизнинг сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги ниҳоятда авж олган даврга тўғри келди.

Қўшиннинг бу тури Совет ҳокимиятининг биринчи йилидаёқ туғилди. Улуғ Октябрь Социалистик революцияси арафасида Ижорск заводининг ишчилари 17 броневикни Смольнийга юборишди, улар чоризмнинг сўнгги таянчи — Қишки саройни штурм қилишда актив қатнашдилар.

Мамлакатимизда биринчи танк 1920 йилнинг августида В. И. Ленин туғилган куннинг 50 йиллиги шарафига қурилди. Сормово заводининг ишчилари улуғ доҳийга юксак ҳурмат кўрсатиб, танкка «Озодлик курашчиси ўртоқ Ленин» деб ном қўйишди. Шу кундан бошлаб қуруқликдаги қўшинларнинг зарбдор кучи кундан-кунга ўсди, улғайди. Совет давлатини индустрлаш ленинча планининг муваффақиятли амалга оширилиши туфайли Ватанимизда танксозлик саноатини юксалтиришга имкон яратилди.

Эндигина тетапоя бўлиб келаётган бронетанк қўшинлари Антантанинг ҳарбий интервенцияси ва гражданлар уруши даврида пиёда, отлиқ аскарлар ҳамда артиллерия билан ҳамкорликда интервентларга, Колчак, Деникин, Врангель ва Юденич оқгвардиячи газандаларига қақшатқич зарба берди.

Социализм қуриш ленинча планини амалга ошириш жараёнида мамлакатимизга қарши қилинган хуружларни жиловлашда бронетанк қўшинлари ўзларининг тарихий ҳиссаларини қўшдилар. 1938 йилнинг ёзида Ҳасан кўли атрофида ва 1939 йилда Халхин-Гол дарёси ёнида япон босқинчиларига қарши курашларда ҳамда 1939 йил ноябрида оқ фин армиясига қарши олиб борилган жангларда совет танкчилари ажойиб қаҳрамонлик намуналари кўрсатдиларки, булар бронетанк қўшинлари тарихига сўнмас саҳифа бўлиб ёзилди.

Бу давр бронетанк кучларининг ўсиши билан характерлидир. Ҳасан кўли атрофидаги жангларда 352 та танк қатнашган бўлса, Халхин-Гол дарёси ёнида бўлган жангларда эса 700 дан зиёдроқ танк душманга совет қуролининг кучини кўрсатди. Бу жангларда кўпгина бригада ва қўшилмалар ўз байроқларини шон-шуҳратта буркадилар. В. Баранов, П. Арман, И. Красиков ва шулар сингари ўттизга яқин довюрак танкчилар биринчилар қаторида Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган фахрий унвонга сазовор бўлдилар.

Меҳнатсевар халқимиз ва ажойиб конструкторларимиз фидокорона меҳнатлари туфайли «Т-34» ва «КВ» типидаги танклар бунёд этилди.

Лекин Улуғ Ватан уруши бошланиши арафасида бронетанк қўшинларимиз янги типдаги машиналар билан тўла-тўкис қуролланиб улгурмаган эди. Шунга қарамасдан, урушнинг дастлабки пайтлариданоқ Шауляй, Гродно, Ровно, Тула, Смоленск остоналарида баҳодир танкчиларимиз фашист газандаларига қақшатқич зарба бердилар.

Москва остоналарида бўлган жангларда мингга яқин танк қатнашди. Совет танкчилари юксак баҳодирлик намуналарини намойиш қилдилар. Бу ерда полковник М. Е. Катуков (ҳозир у бронетанк қўшинлари маршали) қўмондонлик қилган 4-танк бригадаси биринчи бўлиб «Гвардиячи» деган фахрли номга сазовор бўлди, Тамбовлик колхозчи И. Любушкин шу бригадада биринчи Совет Иттифоқи Қаҳрамони бўлди.

Сталинград жангида 1500 дан зиёдроқ танк қатнашди. Генераллардан А. Родин, В. Вольский А. Кравченко командирлик қилган танк корпуслари душман мудофаасини ёриб ўтиб, 330 мингдан иборат фашист армиясини халқа ичига олди.

Курск дугасида тарихда мислсиз танк жанглари бўлди. Бешта мавжуд танк армиясидан учтаси — беш мингдан зиёд танк ва ўзиюрар артиллерия қурилмаси, икки томонни ҳисобга олганда ўн мингдан зиёд пўлат армада жангда иштирок этди. Бу жангларда бир кунда совет танкчилари томонидан 1500 га яқин душман танки йўқ қилинди ва мажақланди!

1945 йил қишки кампания вақтида Болтиқ денгизи ва Карпат тоғлари ўртасида бир вақтда ўн мингга яқин совет танки иштирок этди, азамат танкчиларимиз эса, юксак ватанпарварлик намуналарини намойиш қилдилар.

Берлинни штурм қилишда совет танкчилари ўзларининг 6300 дан зиёд танки билан душман устига ҳужум қилдилар.

Партия ва ҳукуматимиз совет танкчиларининг қаҳрамонликларини юксак баҳоладилар. Олти танк армияси ва йигирма танк ва механизациялашган корпусга гвардиячи номи берилди. Ватанимиз озодлиги учун олиб борилган жангларда кўрсатган мислсиз қаҳрамонликлари учун 1144 танкчи давлатимизнинг олий баҳодирлик унвони — Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди, 15 шерюрак баҳодир эса, бу унвонга икки марта сазовор бўлди. 250 мингдан ортиқ танкчи орден ва медаллар билан тақдирланди.

Танкчилар куни бу йил 27-марта нишонланмоқда. Бу байрам гитлерчи тажовузкорлар зерҳли дивизияларига қарши ўз қуролини қалқон қилган шавкатли қаҳрамонлар, уларнинг ворислари — тинчликни ҳимоя қилиш вахтасида ҳушёр турган ёш совет танкчилари, авлодининг ва қудратли совет танкларини яратувчи забардаст халқимизнинг ҳам байрамидир.

Ҳозирги вақтда бронетанк қўшинлари ҳар қандай шароитда ҳам мураккаб жанговар вазифаларни ҳал қилишга, сурункалаб марш билан узоқ масофаларни ўтишга, сув тўсиқларини унинг остидан юриб ўтиб, бошқа қўшин турлари билан ҳамкорликда душманга кутилмаганда даҳшат солишга қодир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партиямизнинг XXIV съездида: «Шонли Қуролли Кучларимиз душманнинг ҳужумини, бу ҳужум қайси томондан қилинган бўлмасин, даф қилишга доим — кундузи ҳам, кечаси ҳам шай бўлиб турганлигига совет кишилари амин бўла оладилар» деб Совет Қуролли Кучларига партиямиз номидан юксак баҳо берган эди.

Совет танкчилари партия ва ҳукуматимизнинг бу юксак ишончини оқлаш учун, партиямизнинг XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш ва бутун дунёда барқарор тинчликни мустаҳкамлаш учун жанговар ҳолатда шай турибдилар.

Капитан Б. РУЗИЕВ,
Самарқанд олий танк командирлари мактаби.

Қудратли совет ҳарбий танкчилари ўз байрамларига катта сиёсий ва жанговар тайёргарлик билан келишди. Улар совет ҳарбий техникасини маҳорат билан бошқариш сирларини қунт билан эгаллаётирлар, бепоён Ватанимиз чегарасининг дахлсизлигини жасорат ва матонат билан қўриқлаётирлар. Суратда: Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети қабулида бўлган Туркистон ҳарбий округи танк қўшинлари билим юртининг бир группа курсантлари.

И. Глауберзон фотоси.

ЮКСАК МУКОФОТ

СССР Олий Совети Президиуми Совет давлати олдидаги хизматлари учун ва туғилган кунига 60 йил тўлганлиги муносабати билан Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Аннамуҳаммад **Қиличевни Ленин** ордени билан мукофотлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ф. Р. ҲАСАНОВни «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши курашдаги хизматлари учун Сурхондарё область Термиз шаҳар ижроия комитети ички ишлар бўлимининг милиционери марҳум Файзи Рамазонович **Ҳасанов** СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари
А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1972 йил, 8 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистонда пахтачиликни ривожлантириш соҳасида кўп йиллар ва самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан СоюзНИХИ агротехника бўлимининг мудири Зикрулла Сайдуллаевич **Турсунхўжаевни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

ДЎСТЛИК МАКТУБИ

(ЛАВҲА)

— Бутун ҳаяллаб қолдинг, қизим? — деди Лобархоннинг онаси.

— Маслаҳатли иш чиқиб қолувди. Фирмамиз янгиликлари тўғрисида Польшага хат ёзмоқчи эдим.

— Польшага деганинг нимаси?

— Бултур Варшавага борганимизда бир инженер билан танишган эдим. Ўшандан хат кепти.

— Танишган эдим дейсанми?! Эсингни еб қўйдингми? Эрта-индин тўйинг бўлмоқчи-ю... Қани, хатни менга берчи!.

Лобар онасининг жаҳли чиққанидан хижолат тортиб, поляк йигитдан келган хатни унга узатди.

Хатга кўз югуртириб чиққан онанинг кўнгли тинчиб, Лобарга қайтариб берди-да, ўз юмушига уннаб кетди. Лобар совиброқ қолган чойни хўпларкан, қўлидаги хатни яна ўқиб чиқди. «Варшава. Хенрик Садовски»...

«...Бахт — кўп меҳнат қиладиган кишиларгагина муяссар бўлади», деган экан буюк олим Леонардо да Винчи. Нақадар ҳақ гап. Лобар ҳам бахтини меҳнатдан топди. У ўрта мактабни тугатгач, «Қизил тонг» фирмасига ишга келди. Чеварлик касбини ўрганди. Бежирим пальтолар тикиш сирини пухта эгаллаб олди.

Лобар берилган топшириқларни бекаму-кўст бажаришга ҳаракат қилди. Аста-секин бир сменада 45-50 та пальтони қўлдан чиқарадиган бўлди.

— Баъзан, тикилган пальтоларимиз брак бўляпти. «Ҳам сон, ҳам сифат учун» деб номланган цехлараро мусобақани йўлга қўйсак бўлмасмикин, Қумри опа? — деди у бир куни устозига.

— Жуда соз! — қувватлади Қумри опа.

Лобархон 2-цехдан Маҳмуда Назарова, 4 цехдан Дилором Абдувосилова, Қумри Розиева, Дилором Шомурсдова, Солиҳа Мирдавидова, Мавлуда Акбароваларни мусобақага чақирди. Лобарнинг ташаббуси фирмада кенг қанот ёзди. Натижа чакки бўлмади. Ўша йили планда кўрсатилган 772 минг 360 ўрнига 785 мингта яқин пальто тикилди. Йиллик план муддатидан олдин 102,7 процент бажарилди. 104,3 минг сўмлик хом ашё тежаб қолинди... Бу ютуқларда Лобархоннинг ҳам муносиб ҳиссаси бор эди. У смена ва ойлик топшириқларни ҳамиша 150-170 процентга етказиб адо этди. Унинг номи фабрика коллективи тилига тушди...

1970 йили бир группа Ўзбекистонлик илғор ишчи йигит-қизлар чет элга саёҳатга отланишди. Улар орасида пешқадам тикувчи Лобар Суннатуллаева ҳам бор эди. Уларнинг сафари Варшавадаги «Аёллар буюмлари» фирмасидан бошланди. Меҳмонларни цех мастери Хенрик Садовски илиқ қарши олди. Фабрика илғор техника билан жиҳозланган, цехлар озода, сипо эди.

— Сиз Ўзбекистонданмисиз? — сўради озгиндан келган, истараси иссиқ, очиқ чеҳрали Хенрик. — Мен қуёшли Ўзбекистон ҳақида жуда кўп эшитганман. Марғилон «Атлас» фирмаси чеварлари тўқиган атлас, беқасамларни бизнинг қизларимиз ҳам севиб кийишади. Атлас жилосида қуёшли Ўзбекистон табиатининг беқиёс гўзаллиги ўз аксини топгандек. Хўш, корхонангизда қандай янгиликлар бор? — мурожаат қилади Хенрик. Лобар ҳам ўз навбатида корхонаси ва қўлга киритилаётган муваффақиятлар ҳақида гапириб берди. Суҳбат охирида улар ўз фирмаларидаги янгиликлар ҳақида хат ёзишиб туриш ва ўзаро мусобақалашиш учун бир-бирларига адрес қолдиришди.

Лобар Польшадан катта таассуротлар билан қайтган эди. Мана у бугун Варшавадаги қамнасби Хенрикдан яна хат олди. Лобар қоғоз ва қалам олиб варшавалик биродарига ўз коллективи эришган ютуқлар ва ишлаб чиқариш янгиликлари ҳақида ёза бошлади:

«Салом Хенрик... Фирмамиздаги янгиликлар ҳақида сўрабсиз. Қайси бирини ёзай. Аввало шуни айтай-ки, фирмамизнинг янги беш қаватли биноси қуриб битказилди. Эрта-индин унга кўчиб ўтамиз. Фирмамиз коллективи юбилей йилининг етти ойида маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришга, буюмлар сифатини яхшилашга муваффақ бўлди. Бунга аввало меҳнат жараёнини механизациялаш, илғор технологияни кенг жорий этиш, меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш эвазига эришилди. Шу давр ичида цехларимиз 60 та такомиллашган замонавий ускуналар билан жиҳозланди. Кейинги ойлар ичида фирмамиз 3 та янги хил маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. «Селокорд», «Астранорд» ва «Венеция» номли газламалардан тикилган аёллар пальтоси, «Пелакс» газмолидан эркаклар учун тикилган пальтоларга талаб жуда катта. Фирмамизнинг қўлигул чеварлари тиккан аёллар пальтоси давлат «Сифат белгиси»ни олишга муваффақ бўлди. Биргина 4-цехимизда жорий этилган янги тикув агрегатларининг поток линияси шарофати билан 62 минг сўмлик иқтисодий фойда олинди, меҳнат унумдорлиги 20 процент ўсди.

Ҳозир тикувчиларнинг кўпчилиги 1974 йил ҳисобига меҳнат қиляпти. Қўли гул чеварлар СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллик тўйини ажойиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилишган.

...Ютуқларимизни санаб улгуриш қийин. Яхшиси вақт топсангиз Ўзбекистонга келинг. «Қизил тонг» фирмасининг меҳмони бўлинг. Шунда ғалабаларимиз сирини ўз кўзингиз билан кўрасиз...

Салом билан, «Қизил тонг» қизлари номидан Лобар».

Лобар хатни тугатиб, конвертга солди...

Л. ЙУЛДОШЕВА.
Тошкент «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ЁЗ НЕЪМАТЛАРИ НОБУД БЎЛМАСИН»

Газетамизнинг 29 июль сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада Риштон район хўжаликларида сабзавот ва мева ҳосили ўз вақтида йиғиб олинмаётгани, уларнинг бир қисми нобуд бўлаётгани кўрсатилган эди.

Риштон район партия комитетининг редакцияга маълум қилишича, мақола райкомнинг кенгайтирилган бюро мажлисида муҳокама этилган. Унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланган. Ноз-будгарчиликка йўл қўйганликлари учун Калинин номли колхоз раиси М. Узоқовга ҳайфсан эълон қилинган, «Коммунизм» колхозининг раиси М. Раҳимов огоҳлантирилган «Риштон» совхозининг директори У. Сатторовга эса хўжаликда сабзавот ва мева ҳосилини йиғиб олиш ҳамда тайёрлаш соҳасида камчиликларга йўл қўйилаётгани кўрсатилган.

Бюро йиғилиши сабзавот, мева ҳосилини йиғиб олиш ва давлатга топширишда райондаги бошқа хўжаликларда ҳам камчиликларга йўл қўйилаётганини кўрсатган. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига, ноз-неъматларни йиғиб олиш, тайёрлашни яхши йўлга қўйиш, сабзавот ҳамда мева тайёрлаш планларини, бу соҳадаги социалистик мажбуриятларни тўла бажариш учун зарур чоралар кўриш топширилган.

Жўлмирза ОЙМИРЗАЕВ.

СССР 50 Мушоира

СССРнинг 50 йиллик олтин тўйини мен ҳам кўп қатори ижодий туҳфалар билан қаршилаш ниятидаман. Тўй арафасида «Қиз кетган» номли романим ўқувчилар қўлига тегади. Романда ўзбек ва қорақалпоқ халқларининг дўстлиги, самимий биродарлиги кўрсатилади. «Ойжамол» деган музикали драмамни ҳам ёзиб тугалладим. У қорақалпоқ шоликорлари ҳаётига бағишланган. «Прокурорнинг муҳаббати» номли янги романим ҳам улуғ Ватанимиз юбилейига аталган. Бу асарим яқин кунларда «Амударья» журналида эълон қилинади.

Булардан ташқари ярим асрлик тўйга аталган анча-мунча шеърлар ҳам ёздим. «Совет Ўзбекистони» газетхонларига шу шеърларимдан бир нечасини тақдим этаман.

ЛЕНИН НОМИ

Муштдек пайт, чулдираб чиққанда тилим,
Зеҳнга ўрнашган биринчи билим,
Отажоним дастлаб ҳижжалатган ном —
Ленинни такрорлаб қулф урди дилим.

Ўшандан буён у ақлимни пешлар,
Қаерда йўқласам, бинойи ишлар.
Бир парча этдан қурч одам ясаган
Донишни юрагим, умрим олқишлар.

Оқ ювиб тараган мушфиқ онажон
Муҳаббат бахш этган менга бир жаҳон.
Саҳарда аллага қўшиб айтган ном
Балодан асраган мени ҳар қачон.

Тўплар ҳалқумидан сочганда ўтлар,
Қонга бўялганда парқув булутлар,
Денгизлар пасайиб, тоғлар чархпалак,
Қовжираб қолганда далада тутлар,

Ед этдим номини — тиз чўктирмади.
Гирёна кўзлардан ёш тўктирмади.
Босган изларимни йўқотмай зинҳор,
Номардга хор этиб, қад буктирмади.

Ев қисиб, паймона тўлганда гўё,
Дорлардан иборат бўлганда дунё,
Ўлмаган жонимга яхши эм бўлди
Ленин юртидаги ҳар меҳригиё.

Оловин кўкрагим билан ўчирдим,
Карвонни кечувдан омон кўчирдим.
Ғанимни дабдала қилиб инида,
Туққанга тўйларда гулоб ичирдим.

Камолим бир ерга етганда айни,
Фазога чарх уриб чиқдим, оғайни.
Ерингга тўлишиб турган у ойдан
Олтин балдоқ тортиқ қилайми, қайни.

Енгишга сабабчи Ленин номидир,
Ҳар юрак тўрида эҳтиромидир.
Жумлаи жаҳонда абад ўчмас кун
Нурафшон даҳоси ва илҳомидир.

ТУҚҚАНИМ ТУҒИШГАНИМ...

Орқадан Оролнинг шамоли эсиб,
Жунжитиб уйғотди нимранг субҳидам.
Қақажонлар кулар кўзларин қисиб,
Қуёш найза отар денгиз уфқидан.

Бир сулув тикилиб эсимни ейди,
Остонанг супуриб ўтайин, дейди.
Оҳ, қари шоирни шунақа пари
Ҳар куни эркалаб турса қошкийди.

Тонгда қон югуриб икки юзимга,
Меҳнат билан оро бериб ўзимга,
Чамалаб кўрсам бир умр салмоғини,
Чиройли куринар ҳаёт кўзимга.

Орол ёқасида илгим тўқдир,
Ер ичида яйраб ўсганлар шуҳдир.
Тўрт тўлик мол* қишлов билан яйловда,
Бундай баҳово жой оламда йўқдир.

Бир чўпон жўрам бор — нишондор, қутли,
Сўзлари ширали, кўзлари ўтли.
Пушти кўп, оқлиғи** нақ чумолидай
Яхши боқчалари қаймоқли, сутли.

Келинлари кундай кулиб турибди,
Қизлари талаба бўлиб юрибди.
Катта ўғли созлаб «Ўзбекистон»ни,
Пахтазорда даври даврон сурибди.

Ўртанчаси эса, бурроси эса,
Жонини қоқади трактор деса.
Бобосига тортди кенжатойи ҳам,
Эл ризқини ўйлаб хаёли эсар.

Чўмич мой, ўчоқда чўғи — лахчаси,
Моли атрофида донлар зағчаси.
Кузда тарозиси олтин ўлчаган,
Омонат кассада минглаб ақчаси.

Соймн десам, шарбат экан қуйилган,
Тоғни десам, олтин экан уйилган.
Кўз етмас даланинг ўртаси қизил,
Шоирга насиба шундай туюлган.

Оқдан оқ пахтамиз меҳнатининг боши,
Офтобда қорилган деҳқонининг оши.
Бугунги чамага енгилроқ чоғи
Тарозига қўйган кечаги тоши.

Қайга борсанг, завқинг ошган сулув жой.
Қайга борсанг, шодлик тошган сойма-сой.
Қиз-йигитлар бари ялла-ёримда,
Қўшиқсиз яшолмас бу эл ҳойнаҳой.

Эрлик қилиш элга эскидан мерос,
Эркин меҳнат билан ҳаёт гулдурос.
Тупроқ ийлаб, гўзал бахтин яратмоқ
Амудан сув ичган заҳматкашга хос.

Яшавор, дўстларга дўст бўлган элим,
Қўш мағиз билан бир пўст бўлган элим.
Меҳнатинг — зийнатинг, азал довруғинг,
Ғайратсиз кунлари суст бўлган элим.

Сариқ чўл ўрнида қирмизи боғим,
Боғимда соз чертар олтин бармоғим.
Мартабанг яна ҳам баланд бўлсин, жон
Туққан, туғишганим қорақалпоғим!

* Тўрт тўлик мол — от, қорамол, туя, қўй, яъни ҳамма уй ҳайвонлари.
** Оқлиқ — невара.

СОЛДАТГА

Бошида ўт ёниб турибди мангу,
Учқуни юрагим олов олдирди.
Соф олтинни босмас йилларнинг занги,
Муҳаббати шундай ўйга толдирди.

Етарди ловуллаб ям-яшил ёлдан,
Бағрига босганча дунё аламин.
Олиб келдим Аму билан Оролдан
Қорақалпоқ деган элнинг саломин.

Қабул эт, бошингда турибман унсиз,
Эрксиз кўзларимни куйдирмоқда ёш.
Қонли майдон эмас, сурон-шовқунсиз,
Баданингни қучмиш бугун қизил тош.

Қўшилганми унга бир томчи қоним,
Нега лаъл бўёқдай дуниб турар у.
Жанговар ўртоққа садаға жоним,
Инсон юрагида уриб турар у.

Жон йўлдош, арслон келбатли иним,
Сен тоғдай кўнглимнинг чўкканимасми.
Кўзим оқ-қораси, қора ёлқиним,
Ғанимларни тутдай тўкканиммасми.

Қирғинда, қон талаш майдон ичида
Қўлингга тегмасдан йўқолган хатим.
Аслинг қаёқдандир, кўзим учида
Қалқиб турган ёшдай азиз солдатим?

Балки Руснянинг ўғлонидирсан,
Кавказ тоғларининг бургути балки.
Балки қозоқдирсан, балки ёш туркман,
Ё ўзбекнинг боғбон йигити балки.

Днепрми, Аму, Неман ё Волга
Сувларини ичган олов юраклим,
Қирғизми, узатиб қўйган у йўлга,
Ё бошқирд, ё арман — қайси бирийкин?

Ҳар қайси элда бор оқсоч волида,
Туну кун сиғиниб қилар вовайло.
Йигитлар онт ичар руҳинг олдида,
Қабрингга паришон гул сочар лайло.

Отинг ўчмас ҳаёт гулбоғларида,
Мангуликни қилиб абадий одат.
Сен яшайсан енгиш байроқларида
Сафимизда тирик номаълум солдат.

ОҚ ТЕРАК

У нозли дилбардай оқи оқ бўлиб,
Элнинг суқи тушиб ўсган оқ терак,
Қора тол ёнида кўкка интилиб,
Бир бўлакча бўлиб турдинг жонсарак.

Тонг шафағи ҳуснинг нур билан артиб,
Ёз ели ўйнади япроғинг тортиб,
Кўрган кўзлар куйиб, ихлоси ортиб,
Салқинлари ором берган оқ терак.

Манзилдан-манзилга кўчган карвонлар
Соянгда биқиниб сақлади жонлар,
Ўнг-сўлинг тўла йўл, қаён-қаёнлар..,
Атрофига одам тўлган оқ терак.

Гуллаган тераклар тўраси сенсан,
Бобомнинг сирлашган жўраси сенсан,
Нажот истаганнинг қўраси сенсан,
Умр ўзагидан унган оқ терак.

Отам экиб, остига сув тараган,
Жон аямай, бир кунига яраган,
Бўйига мен бўйим ўлчаб қараган,
Ҳаёт буйруғига кўнган оқ терак.

Саҳро шамолими ҳолинг сўради,
Шохларингда қуш чиғиллаб туради,
Чирмовиқ айқашиб, тананг ўради,
Охири мункиллаб қолган оқ терак.

Илдизларинг очиб қўпорганим дам,
Минглаб кесилсанг-да, ўтин бўлсанг ҳам,
Яна ўз ўрнингда қолдинг, жонгинам,
Асрлар гувоҳи бўлган оқ терак.

ДЎСТЛИКДАН ҚИММАТ ЗОТ ЙЎҚ

Дўстинг учун сахий бўл, бўл беғубор,
Кўнгил дарёларин оқизиб юбор.
Қишнинг куни қизил қулоқ аёзда
Қўноқ келса, ўт тутиб, бер эътибор.

Сен булбул бўл, дўстинг атир гул бўлса,
Ширин сўз бўл, дўстинг қизил тил бўлса,
Дўстлик умр юкин бирга кўтарса,
Елкангдаги енгил бўлар зил бўлса.

Дунёнинг гардиши бўлса минг қават,
Ҳисоблаб чиққандир барин одамзод.
Умр баҳосини билмоқчи бўлсанг,
Ҳеч зот йўқ дунёда дўстликдан қиммат.

ИНСОНМАН, ИНСОН

Сув чиқмаган чўлга сепиб кўз ёшим,
Асрлар орқалаб зил умр тошин,
Неларни кўрмади бу ёлғиз бошим,
Энди бахти ўзган инсонман, инсон.

Кўксим билан кўкни баланд кўтариб,
Боболар расмини сақлаб батартиб,
Дарахтлар тагидан ариқ ўткариб,
Иқлимларни кезган инсонман, инсон.

Олай деб қучоққа сиғган давлатни,
Меҳнат қилиб, бекор тўкмай савлатни,
Иғиб-териб, ўйлаб янги авлодни,
Маржон излаб сузган инсонман, инсон.

Кетса ҳамки оғир азоб майириб*,
Янтоқларни қўлим билан қайириб,
Етти қават ернинг мағзин айириб,
Чўлдан ғунча узган инсонман, инсон.

Душманим паст, ҳоли ёмон бўлсин деб,
Мард майдонда бир томон бўлсин деб,
Ленин берган замон омон бўлсин деб,
Қуёшга қўл чўзган инсонман, инсон.

Сафлансин деб одам-одамга текис,
Бор бўлсин деб баҳор: ҳайдаш ва экиш,
Яшайлик деб ёруғ дунёда тўкис,
Бир нурли йўл тузган инсонман, инсон.

*) Майириб — майиб, мажруҳ қилиш маъносида.

ОРОЛ ҚИЗИДИР

Ейилган кўк денгиз, ёришган осмон,
Тўлқинлар ортида зангори довон,
Елига ёпишиб ўйнаган жонон
Оқ тонглар чўлпони — Орол қизидир.

Тўрт мавсум синовда қишу ёз билан,
Сирлашиб оққув ва қўнғир ғоз билан,
Кўнгилни овловчи таранг соз билан,
Саҳронинг хушхони — Орол қизидир.

Заҳматкаш, феъли кенг, очиқ, бегина,
Дудоғи тар ғунча, киприги игна,
Оқлиғи ойдинни эслатган сийна,
Жон киргизган жони — Орол қизидир.

НАСИҲАТ

Эсли-ҳушли бўлса ўғил-у қизинг,
Синмас чертган дуторингнинг дастаси.

Ақлсиз қиз — оғиб кетган юлдузинг,
Пирпираб ўчган у шамнинг сўхтаси.

Етти ўлчаб бир кесаркан қундузинг,
Ҳаётингни безар тиккан каштаси.

Эй инсон, куйдирмас ҳеч ҳасрат юзинг,
Сен боғ бўлсанг, ул қиз — шўх гулдастаси.

Султон АКБАРИЙ таржимаси.

САМАРҚАНДДАГИ 9- қишлоқ хўжалик ҳунар-техника билим юрти ташкил этилганлигига 32 йил бўляпти. Бу йил билим юртини 660 қишлоқ хўжалик мутахассиси тугатиб чиқди. Шулардан 120 таси «зангори кема» механик-ҳайдовчиларидир. Суратда: ишлаб чиқариш таълими мастери Раҳмат Ваҳобов ўқувчиларга трактор қисмларидан сабоқ бермоқда.

А. Кузьменко фотоси. (ЎзТАГ).

ҚАРДОШ АДАБИЁТЛАР БАЙРАМИ

Абай номидаги қозоқ опера ва балет театри олдидаги майдонга эрталабданоқ олмаоталиклар кела бошлади. Майдонда қатор қилиб қўйилган столлар устига кўплаб хилма-хил китоблар қўйилган эди. Бу ерда китоб бозори очилди. Столларнинг устида Навоий ва Абай, Ҳамза ва Мухтор Авезов, Ғафур Ғулом ва Собит Муқонов, Комил Яшин ва Анвар Олимжоновларнинг китоблари бор эди...

Кўпгина харидорлар майдондан авторларнинг дастхатлари ёзилган китоблар билан кетишди. Бу авторлар шу ерда сотувчилар билан ёнма-ён турардилар.

А. С. Пушкин номли республика давлат кутубхонасида эса ўзбек китоблари виставкаси очилди. Виставка стендларида мингдан кўпроқ нашрлар бор. Совет халқларининг дўстлиги ва қардошлиги тўғрисидаги китоблар бу ерда кўзга кўринарли жойга қўйилган. Бадиий ва болалар адабиёти бўлимида классиклар ва замонавий авторларнинг асарлари, ўзбек поэзиясининг антологияси, халқ эртакларининг кўркам қилиб нашр этилган тўпламлари бор. Рус ва совет адабиётининг ўзбек тилига таржима қилинган асарлари муносиб ўрин олган. Булар орасида Пушкин ва Толстой, Тургенев ва Некрасов асарлари, шунингдек қозоқ шоирлари ва ёзувчиларининг асарлари бор.

М. Авезов номли қозоқ давлат академик театрида қардош адабиётларнинг чинакам байрами бўлиб ўтди. Қозоғистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадасининг адабий қисмини тантанали очиш маросимида қатнашмоқ учун Олмаота меҳнаткашларининг вакиллари, ёзувчилар, олимлар бу ерга келишди.

— Бугунги учрашувнинг чуқур символик маъноси бор, — деди Қозоғистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари А. Олимжонов ўзбек меҳмонларга мурожаат қилиб. — Бу учрашув ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги арафасида ўтаётганлиги учун ҳам рамзий маънога эга. Бизнинг қардошларимиз — Совет ҳокимияти йилларида ғоят ривож топган ҳозирги ўзбек адабиётининг намояндалари ҳузуримизга келишди. Инсониятнинг энг ажойиб идеалларининг пропагандисти бўлган кўп миллатли совет адабиёти икки катта отрядининг вакиллари бу ерда тўпланишган.

Бу ерда ўтирган ҳар бир санъаткорнинг ижоди ўз халқининг миллий маданиятигагина эмас, шу билан бирга бутун кўп миллатли совет адабиётига ҳам қўшилган ҳиссадир. Бу ижод биз совет адабиёти деб атаган ягона ва буюк тушунчанинг бебаҳо қисмидир.

Бугунги адабий кеча дўстлигимизнинг улуғвор китобига яна бир ёркин саҳифа бўлиб ёзилсин.

Минбарда — Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси К. Яшин. Бизнинг декадамиз, — деди у. — Совет Республикалари Иттифоқининг шонли юбилейига тайёргарлик кўрилаётган кунларда ўтмоқда. Халқлар ленинча дўстлиги ва қардошлигининг буюк кучи — барча синовларда ва жангларда қаттиқ туриб, чинакам космик миқёслардаги ғалабаларга эришишга ёрдам берган кучни шу кунларда айниқса яхши ҳис қиласан, киши.

Рус халқининг қудратли, илғор адабиёти миллий адабиётларни ривожлантиришга ғоят зўр, бебаҳо ёрдам кўрсатди.

Биз Қозоғистоннинг меҳмондўст диёрига, унинг хушфеъл ва талабчан китобхонларига ҳозирги вақтда ўзбек адабиётининг энг яхши асарларини олиб келдик.

Адиблар бирин-кетин рампа ёнига чиқадилар. Уйғун, Абдилла Тожибоев, Зулфия, Ғафу Қаирбеков, Миртемир, Ҳамид Ғулом, Мирмуҳсин, Асқад Мухтор, Иброҳим Юсупов ва бошқалар ўз шеърларини ўқийдилар.

Ленин ишларининг улуғворлиги тўғрисидаги, коммунистик жамият бинокорлари бўлган совет кишиларининг шонли ғалабалари ҳақидаги, Советлар мамлакати халқларининг бузилмас дўстлиги тўғрисидаги, барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлган коммунистлар партияси тўғрисидаги илҳомбахш сатрлар шу кечада ўзбек, қозоқ, рус, қорақалпоқ тилларида янгради.

Декаданинг адабий қисмини очиш маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари С. Н. Имашев, Қозоғистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари К. Б. Билолов ҳозир бўлдилар.

С. ФРОЛОВА,
Ю. КУКАРКИН,
ЎзТАГ махсус мухбирлари.
Олмаота шаҳри.

МЎЛ ҲОСИЛ ИШТИЁҚИДА

«Манғит» совхози — Амударё районидаги йирик пахтачилик хўжаликларидан бири. Совхоз аҳли ўтган йили уч минг гектар майдонга чигит экиб, унинг ҳар гектаридан 25,4 центнердан хирмон кўтарди. Амударё шароитида бу рақам юқори ҳисобланса ҳам лекин коллективни қаноатлантирмади. Шунинг учун хўжалик деҳқонлари ҳосилдорликни янада ошириш тадбирларини кўрдилар. Карталар йириклаштирилди. Ерларнинг сизот суви қочирилди. Ҳар бир бригада ва бўлимда маҳаллий, минерал ўғитлардан унумли фойдаланилди.

Илғорлар тажрибаси ва агротехника фани ютуқлари асосида иш олиб бораётган хўжалик зарщунослари бу йил пахта майдонини кенгайтирмаган ҳолда ҳосилдорликни ошириш, ҳар гектар ердан 33,3 центнердан пахта олишни мақсад қилиб қўйдилар.

Совхоз деҳқонлари белгиланган марраны эгаллаш учун баҳордан буён қизғин меҳнат қилмоқдалар. Механизаторлардан Жумабой Аҳмедов, Хўжамурод Қораболаев, Йўлдош Ўрозбоевлар ғўзани меҳр билан парвариш қилиб ҳосилга-ҳосил қўшдилар. Бегона ўтлар қуритилмоқда. Бу йил совхоз далаларида 50 та терим машинаси ишлайди, етиштирилган ҳосилнинг деярли ярмидан кўпи агрегатлар ёрдамида териб олинади. Шу сабабли бу ўсимликлар машинабоп қилиб ўстирилаётир.

Совхоз пахтакорлари ғўза парваришини давом эттириш билан бирга, йиғим-теримга ҳам пухта шайланмоқдалар. Мусобақа шартлари белгиланди. Ғолибларни рағбатлантириш учун мукофотлар бериб турилибди.

— Бу йил пахтамиз 10-15 кун кечиккан эди, — дейди совхоз директори Раимбой Жапақов. Парваришни кучайтириб, бу қолоқликни йўқотдик. Ҳозир ҳамма майдонларда мўл ҳосил етиштирилди.

Шунингдек райондаги «Ленинизм» колхозининг пахтакорлари ҳам мўл ҳосил иштиёқида меҳнат қилишмоқда. Колхоз азаматлари бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашмоқдалар.

Амударё районининг меҳнаткашлари бу йил она-Ватанга 55 минг тонна дур етказиб бериш, ялпи ҳосилнинг камида эллик процентини машиналар билан териб олишни мўлжаллаганлар. Ҳар бир гектар ердан 36 центнердан пахта олиш кўзда тутилган. Район хўжаликларида 266 терим агрегатлари ва тележка ремонти тугалланмоқда. Йўл-кўприк, хирмон жойлар тахт қилиб қўйилди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.
Т. УНАБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлари.

БУКРИ МЕБЕЛЛАР

ФЕЛЬЕТОН

Бор экану, йўқ экан, бизнинг кунларимизда мебеллар қабиласи яшаркан. Кунлардан бир куни қабила оқсоқоли Шифоньер яккаю-ягона қизи Трюмони турмушга чиқармоқчи бўлибди. Шаҳар ва қишлоқлардан ҳарчанд суриштиришса ҳам, тантиқ ва эркатой Трюмога мос келадиган қадди-қомати расо, хушрўй, элга танилган қайлиқ топилмабди.

Оқсоқол Шифоньер ўзининг энг доно, эпчил аъёнлари бўлмиш Жавон ва Диванларни совчи қилиб Бухоро-ю Самарқанд, Андижон-у Нукус, Урганч-у Қўқон томонларига жўнатибди. Лекин шунча қидирсалар ҳам қадди-қомати келишган куёв чиқмабди. Пировардида, ўн гулидан бир гули очилмаган бечора Трюмо қисматининг бу қадар забунлигидан устига керосин қуюб, ўзини ёқиб юборган экан...

Бир балоси бўлмаса, шудгорда қуйруқ на қилур, деганларидек, бу афсонанинг тўқилишига ҳам нимадир сабаб бўлганлиги аниқ. Ўзбекистон ССР мебель ва ёғочни қайта ишлаш бош бошқармаси бу масалани аниқлаш, пучини пучга — сарагини саракка ажратиш ниятида жойлардаги мебель корхоналарининг директорлари ва инженерлари йиғилишини чақирди.

— Бу қандай бемаънилик?! — дея гап бошлади бош бошқарма бошлиғининг ўринбосари В. Блинов. — Агар, ишни дуруст йўлга қўйганларингизда, мебель буюмлари сифатини яхшилаш учун жон куйдирганларингизда, эл оғзида калта-узун гап бўлиб юрмасдик. Бу, жуда ёмон, ўртоқлар!

— Жуда ёмон! — баббаравар хитоб қилишди залдагилар.

— Мебелларимиз номига ёғилаётган доғларни ювиб ва супуриб ташлайлик!

— Супуриб ташлаймиз!! — зал жаранглаб кетди.

— Букри мебеллар ишлаб чиқаришга чек қўяйлик! Ҳар бир мебелимиз бошқармамизга олам-олам шуҳрат келтирсин! — дея хитоб қилди ўртоқ Блинов.

— Шуҳрат келтирсин, ура!!! — Қарсак ва ура садолари зални ларзага келтирди.

Шу билан мажлис тугади. Минг афсуски, тантаналар узоққа чўзилмади. Кўргазмага мебелларнинг энг яхши намуналаридан юбормоқчи бўлишганда, палагда ваъдаларнинг миси чиқди. Сифат комиссияси мебелларнинг аҳволи афсонада ҳикоя қилинганидан ҳам баттар эканлигини аниқлади. Текшириш ўтказилган турли хил мебель буюмлари ишлаб чиқарувчи 16 корхонанинг 15 тасида давлат стандартлари нормаси қўпол равишда бузилаётганлиги, яроқсиз маҳсулот ишлаб чиқарилаётганлиги, мебелларнинг қисмларини йиғишда жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганлиги, шуруплар болға билан уриб қоқилаётганлиги, реализация қилинаётган мебель буюмларининг кўпчилиги замон талабларига жавоб бермаётганлиги аён бўлди.

Б. Саиджонов директор бўлган Бухоро мебель фабрикасида текширилган 18 мебель буюмининг ҳаммаси, М. Қосимов раҳбарлик қилаётган Фарғона мебель фабрикасидан 29 мебелнинг ҳаммаси, М. Уликов бошлиқ Қува мебель фабрикасидан 120 мебелнинг 37 проценти, С. Кулакова бош инженерлик қилаётган Андижон мебель фабрикасидан 60 буюмнинг ҳаммаси, М. Ҳожиев директор бўлган Урганч мебель фабрикасидан 26 мебелнинг 66 проценти, Т. Ерназаров директор бўлган Нукус фабрикасидан 16 буюмнинг ҳаммаси, Н. Турдиев директорлик қилаётган Самарқанд мебель фабрикасидан 321 мебелнинг ҳаммаси, Ғ. Ражабов директор бўлган Тошкент «Шарқ» мебель фирмасининг 50 буюми, Г. Круповлянский директорлик қилаётган Олмалиқ фабрикасининг 75 мебели, Ю. Қайков бош инженер бўлган Янгийўл фабрикасининг 111 мебели, Л. Розенберг инженерлик қилаётган Тошкент ойна-мебель фабрикасининг 5231 дона ҳар хил размердаги ойнаси тафтиш пайтида давлат стандартлари талабларига мутлақо жавоб бермади.

Тафтишчилар корхоналар директорларидан бунинг сабабини сўрашганда, улар:

— Ҳом ашёни кечикиб оламиз. Ой охирлаб қолганда бунинг касри уриб, ишлаб чиқариш планларимизни бажаролмаймиз. Натижада, «ҳа бўл»-га тушамиз-да, маҳсулотни тез ишлаб чиқариш жараёнида баъзи кам-кўстларга йўл қўямиз. Начора, иш бор жойда нуқсон ҳам бўлади, дейишганку, — деб жавоб қилишди.

Корхоналар раҳбарларининг бу важ-карсонларини ва тафтиш натижаларини эшитган бош бошқарма бошлиғи ўринбосари В. Блиновнинг фиғони фалакка чиқди:

— Бу гирт масъулиятсизликку! Фабрикалар директорларининг умумий йиғилиши яна чақирилсин!

...Бош бошқармада такрор мажлис чақирилди. Давлат стандартлари нормаларини қўпол равишда бузиб, сифатсиз, қингир-қийшиқ мебеллар ишлаб чиқарилишига йўл қўйган корхоналарнинг раҳбарлари роса уялтирилди. Йиғилиш охирида эса Қўқон мебель фабрикаси, Тошкент «Шарқ» мебель фирмаси, Урганч, Нукус, Тошкентдаги биринчи мебель фабрикаларининг катта-кичик раҳбарларига ҳайфсан эълон қилинди.

Шу пайт Самарқанд мебель фабрикасининг бош инженери Юрий Смоленцев ўқдек отилиб, ўрнидан турди.

— Жазолар ноҳақ!

— Сабаб!?

— Тафтишчилар маълумотига ишониб бўлмайди. Улар пашшадан фил ясашган. Тайёр маҳсулотлар омборидаги мебелларимиздан бор-йўғи 40-50 та яроқсизини ажратиб олиб текширишди. Бу нотўғри! Оёғимиз етган жойга бориб, қўлимиз етганича арз қиламиз!

Залда гур этиб кулги кўтарилди. Чунки Юрий Смоленцевнинг тафтиш қонун-қоидаларидан бехабарлиги билиниб қолди.

«Узхозторг»нинг мебеллар бўлими бошлиғи С. Гришин 1972 йилнинг биринчи ярмида Самарқанд мебель фабрикаси адресига 6 минг 400 сўмлик, Андижон фабрикасига 2 минг 482 сўмлик, Наманган фабрикасига 4 минг 538 сўмлик, Тошкент «Шарқ» фирмасига 7 минг 480 сўмлик, Фарғона фабрикасига 3 минг 788 сўмлик эътироз ва рекламациялар юборилганини айтганда «довюрак» Юрий Смоленцевнинг нафаси ичига тушиб кетди.

Ностандарт, технологик талабларга жавоб бермайдиган, «мендан кетгунча, эгасига етгунча» қабилида мебель ишлаб чиқаргани учун Тошкент ойна-мебель, Янгийўл, Андижон, Нукус фабрикалари даромадидан 43,3 минг сўм, Урганч, Янгийўл фабрикаларининг планидан эса 28,4 минг сўмлик маҳсулот чиғириб ташланди. Нукус, Самарқанд фабрикаларининг 8 минг сўмлик маҳсулотини реализация қилиши ман этилди.

— Бундай бедодликка чидаб бўлмайди. Мебелларимизни жаҳон стандарти даражасига кўтариш керак! — дея хитоб қилди мажлисга якун ясаб В. Блинов.

Залда жавоб ҳайқириқлари гумбурлади:

— Албатта, кўтарамиз!

— Ваъдабозликка барҳам берайлик!

Ўртоқ Блиновнинг бу чақириғига негадир зал сув сепгандек жимлик билан жавоб берди. Фақат кимнингдир журъатсизгина «қайдам?» деган овози эшитилди, холос.

И. ГАЗИЗОВ,
Ҳ. ҚОДИРОВ.

МЮНХЕН 72

СОВЕТ ВОЛЕЙБОЛЧИЛАРИ — ЧЕМПИОН

Икки ҳафтадан кўпроқ давом этган ёзги XX олимпиада ўйинлари эртага поёнига етади. Мюнхен олимпиадасида кейинги кунларда спортнинг айрим турларидан бошланган мусобақалар охирламоқда.

Муҳлислар эътиборини қозонган волейболчи қизларнинг ўйинлари ҳам тугади. Волейбол турнирида совет спортчилари катта шуҳрат қозондилар. Қизларимиз ҳал қилувчи финал учрашувини япониялик дугоналари билан ўтказдилар. Ҳар иккала команда ўртасида олимпиада олтин медали учун кураш қизғин тус олди. Ўйиннинг биринчи қисмида қизларимиз 15:11 ҳисобида ғалаба қозондилар. Танаффусдан кейин давом эттирилган иккинчи қисмда япон волейболчилари ташаббусни қўлга олдилар. Улар ҳужумкорлик билан мудофаага зўр бериб, ҳисобнинг 4:15 билан тугашига эришдилар. Ўйиннинг учинчи қисмида совет волейболчилари ўзгача ҳаракат қилдилар. Терма командамиз составидаги бўйчан қизлардан Тюрина, тошкентлик моҳир спортчи Вера Дуюгова-ларнинг аниқ ҳаракатлари командамизга навбатдаги ғалаба (15:11) ни келтирди. Кейинги ўйинда яна япон спортчиларига омад келди. Улар галдаги ғалабага 9:15 ҳисобида эришдилар. Охирги — якунловчи қисм совет спортчилари фойдасига ҳал бўлди. Бу сафар ҳам яна аввалги ҳисоб қайд қилинди. Шундай қилиб совет волейболчилари умумий ҳисобнинг 3:2 бўлишига эришиб, Мехико ўйинларидан кейин иккинчи марта команда ҳисобида олимпиаданинг олтин медали соврициндорлари бўлиб олдилар. Волейболчилар мусобақасида бронза медали якунловчи учрашувда КХДР терма командаси устидан 3:0 ҳисобида ғалаба қилган Жанубий Корея спортчиларига берилди.

Совет баскетболчилари олимпиада ўйинларини мағлубиятсиз ўтказмоқдалар. Спортчиларимизга сўнгги финал ўйинини ўтказиш қолди. Уларга бу учрашувда ўтган олимпиадалар чемпиони — АҚШ терма командаси рақиблик қиладиган бўлди. АҚШ спортчилари финалга Италия терма командасини 68:38 ҳисобида енгиш билан чиқдилар.

Енгил атлетикачилар ўйинида узоқ масофага югуриш бўйича янги жаҳон рекорди ўрнатилди. Бундай шарафга чаққон совет спортчиларидан Людмила Брагина эришди. Людмила 1500 метрли масофага бор-йўғи 4 минуту 05,1 секунд вақт сарфлади.

Боксчилар турнирида совет спортчиларидан фақат икки киши ярим финал ўйинида курашни давом эттирмоқда. Ҳар иккала боксчимиз ҳам бронза медали совриндори бўлиб қолиш эҳтимоли бор. Борис Кузнецов чоракфинал жангида руминиялик рақиби Габриэл Пометкини 4:1 ҳисобида енган бўлса, иккинчи боксчимиз Вячеслав Лемешев туркиялик рақиби Нозиф Куранни биринчи раунддаёқ нокаут қилди. Иккинчи раундда Куранннинг кутилмаганда йиқилиши спортчимиз қўлининг баланд кўтарилишига сабабчи бўлди. Классик кураш гиламида полвонларимиздан Ш. Хисамутдинов билан Д. Мегрилишвилилар навбатдаги ғалабага эришдилар. Тошкентлик Рустам Казаков билан Владимир Зуполар очко ҳисобида енгилиб қолишди.

«ПАХТАКОР»СИЗ ТУР ЎЙИНЛАРИ

Ўтган куни мамлакат футбол чемпионати биринчи лига командалари даврасида навбатдаги тур ўйинлари бўлди. Бу сафар «Пахтакор» футболчилари дам олишди. Ўзбекистон командасини изма-из қувиб келаётган «Черноморец» ана шу турда Кутаиси шаҳрида торпедочиларга ютқазиб (2:1), қимматли икки очкони бой берди. «Крылья Советов» командаси футболчилари Ленинград динамочилари дарвозасига бир тўпга жавобан беш тўп киритдилар. Қарағандаликлар «Металлист»ни 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. «Уралмаш» — «Текстильщик» ўйинида ҳисоб очилмади. «Звезда — «Шинник», «Автомобилист» — «Металлург», «Спартак» — «Крибасс» учрашувлари 1:1 ҳисобида тамом бўлди. «Строитель» — «Олға» ўйини 3:1, «Шахтер» (Д) — «Нистру» 4:0 натижа билан тугади.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

ИСРОИЛНИНГ СИРИЯ ВА ЛИВАНГА ҚАРШИ ИҒВОГАРЛИГИ

БАЙРУТ, 9 сентябрь. (ТАСС). Ливан қуролли кучлари вакили кеча Исроил самолётлари Ливан осмонига бостириб кириб, мамлакатнинг шимоли ва жанубида Фаластин қочоқларининг бир қанча лагерларига ҳужум қилганликларини айтди.

Мамлакат шимолидаги Ал-Рафид ва наҳр Ал-Бард аҳоли пунктлари (Триполи шаҳри райони), шунингдек Ливаннинг жанубий районлари бомбардимон қилинди. Ҳужум натижасида 24 киши ҳалок бўлди.

ДАМАШҚ, 9 сентябрь. (ТАСС). Кеча Исроил самолётлари Ўрта денгиз соҳилида, Голан тепалигига ва Дамашққа яқин жойларда Сурияning бир қанча районларини бомбардимон қилдилар, дейилади Сурия ҳарбий вакилининг Дамашқ радиоси орқали берилган баёнотида. Ҳарбий вакил шунингдек Сурияниng қирувчи самолётлари ва ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари Исроил самолётларини чекинишга мажбур қилганликларини хабар қилди. Тинч аҳоли орасида, шу жумладан хотин-қизлар ва болалар орасида ўлган ва ярадор бўлганлар бор.

КАТТА АҲАМИЯТГА ЭГА ВОҚЕА

ГАВАНА, 8 сентябрь (ТАСС мухбири). Куба Компартияси Марказий Комитетининг таклифига биноан бу ерга келган Эквадор Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Педро Саад ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: «СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигининг байрам қилиниши Эквадор коммунистлари учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган воқеадир. Биз бу санани фақат совет кишиларинингина эмас, балки ер юзидаги барча прогрессив ва демократик кучларнинг ҳам байрами деб биламиз».

Педро Саад сўзини давом эттириб бундай деди: Голибона коммунизм қураётган мамлакат — Совет Иттифоқи ўз халқларининг турмуш шароитини кун сайин яхшиламоқда, империализм кирдикорларига қарши курашаётган жаҳондаги барча халқларга ёрдам қўлини чўзмоқда.

Совет Иттифоқининг сиёсий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципига асосланган сиёсати, деди Педро Саад, КПСС XXIV съезди белгилаб берган тинчлик планида ажойиб равишда ифодаланди. Бу сиёсат инсониятни уруш хавф-хатаридан халос қилишга интилаётган жаҳондаги барча кишилар томонидан тобора кенг кўламда қўллаб-қувватланмоқда.

БОМБАЙ ИНСТИТУТИНИНГ ЮБИЛЕЙИ

ДЕҲЛИ, 8 сентябрь. ТАСС мухбири В. Матяш хабар беради:

Совет Иттифоқининг ёрдами билан барпо этилган Бомбай технология институтини ўнинчи марта студентлар ва илмий ходимлар битириб чиқишди.

Шу муносабат билан бўлиб ўтган тантанали маросимда бош министр Индира Ганди сўзга чиқиб, кейинги йилларда Ҳиндистонда миллий кадрларнинг чинакам ўчоғи — Бомбай институтини битириб чиққан тажрибали инженер-техник кадрлар, олимлар, бинокорлар етишганлигини айтди. Индира Ганди замонавий техника ва энг янги совет аппаратлари ҳамда асбоб-ускуналари билан жиҳозланган Бомбай институти Ҳиндистоннинг фан-техника тараққиёти йўлидан олға боришида ва билимларнинг янги соҳаларини ривожлантиришда етакчи роль ўйнаётганлигини уқтириб ўтди.

Институт директорлар кенгашининг раҳбари, атом энергияси комиссиясининг раиси Х. Н. Сетхна ўзининг табрик нутқида Ҳиндистон фанининг янги тармоқлари — аэронавтика ва космосни тадқиқ этишни йўлга қўйиш ҳамда ривожлантиришга совет олий мактаблари катта ҳисса қўшганлигини таъкидлаб ўтди, институтни битириб чиқаётган бўлажак олти юз инженер, техник ва олимлар номидан у мустақил Ҳиндистонга фан-техника соҳасида ҳар томонлама ёрдам бераётган Совет Иттифоқига самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

«Электроника» заводи — Болгария саноатининг фахри ҳисобланади. Корхонада 1100 ишчи-хизматчи меҳнат қилади. Уларнинг кўпчилиги ёшлардир. СУРАТДА: янги поток линияда ишлаётган Ани Хатисова бошлиқ бригада аъзолари.

БТА — ТАСС фотоси.

Франция Компартияси сиёсий бюросининг мажлиси

ПАРИЖ. 8 сентябрь. (ТАСС). Франция Компартияси Сиёсий бюросининг шу ерда бўлиб ўтган мажлиси Францияда сиёсий аҳволга доир актуал масалаларни қараб чиқди. Мажлисдан кейин эълон қилинган ахборотда мамлакатда вазият кескинлашганлиги уқтириб ўтилади. Бу вазият нарх-навонинг тўхтовсиз ўсиши, янги сиёсий можаролар билан, демократия ва социализм учун курашаётган халқ кучлари иттифоқини мустаҳкамлашга халақит беришга уриниш билан характерланади.

Франция Компартияси Сиёсий бюроси маъмурларни ва корхона эгаларини иш ҳақини ошириш, пенсияга чиқишни 60 ёшдан белгилаш, озиқ-овқат ва энг зарур буюмлар нархининг ўсишини чеклаш ҳамда шу сингари энг муҳим талабларни қондиришга мажбур этиш учун меҳнаткашларни актив курашишга чақирди.

МОСКВА — СОФИЯ ЎРТАСИДА АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ЎРНАТИЛДИ

8 сентябрда, болгар халқининг миллий байрами — озодлик куни арафасида Москва билан София ўртасида автомат телефон алоқаси очилди.

Бундан буён Москва шаҳридаги 37 та автомат телефон станция ўз аппаратларидан Софиядаги абонентларни чақира олади. Москва — София ўртасидаги алоқа учун ватанимизда ишлаб чиқарилган типовой ускуналардан фойдаланилди.

Бундан аввал СССР пойтахти билан Германия Демократик Республикаси, ЧССР ва ПХР пойтахтлари ўртасида автомат телефон алоқалари очилган эди. (ТАСС).

Фаластин информация агентлигининг ахбороти

БАЙРУТ, 8 сентябрь. (ТАСС). Исроил сурункасига икки кундан бери Ливан ва Сурия чегараларига тинимсиз қўшин тўпламоқда. Фаластин информация агентлигининг хабар қилишича, бу районларга танклар, оғир тўплар, моторлаштирилган қисмлар келтирилмоқда. Исроил самолётлари кеча бутун кун давомида Ливаннинг жанубий районлари тепасида разведка мақсадида учиб юрди. Айни вақтда транспорт самолётлари бутун кун давомида чегара районларига Исроил пиёда аскарлари қисмларини келтириб турди.

Исроил ҳали ҳеч қачон Ливан чегарасига бу қадар кўп қўшин тўпламаган эди, деб таъкидланади агентликнинг хабарида.

Исроил ҳукуматининг араб мамлакатларига дўқ-пўписа қилаётганлиги ҳамда Сурия ва Ливан чегараларида қўшин тўплаётганлиги, деб таъкидлайди агентлик, Исроил янги агрессив режаларни кўзлаётганлигидан дарак беради.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Мана бир неча кундирки Тошкентдаги Свердлов номли концерт залида Ғалиасқар Камол номидаги татар Академик театрининг гастроль-томошалари давом этмоқда. Пойтахтимиз томошабинлари татаристонлик саҳна усталарининг санъатларидан баҳраманд бўлмоқдалар. Рассом Н. Меламед Қозон театри кўрсатаётган драматург Шариф Ҳусаиновнинг «Онам келди» спектаклини томоша қилиб, унда иштирок этган асар қаҳрамонларидан айримларининг расмини чизиб келди. Расмларда 1. РСФСРда хизмат кўрсатган артистка ва Татаристон халқ артисткаси Ғалима Ибрагимова она ролида; 2. РСФСР ва Татаристон АССР халқ артисти Ғабдулла Шамуков катта ўғил Мақсуд ролида; 3. Артист Ноил Дунаев кичик ўғил Сайёр ролида.

ТАНИШ БЕЛГИСИ

ХАЛҚАРО ФЕЛЬЕТОН

НАТО солдатлари Грецияга жойлаштирилгач, ҳар эҳтимолга қарши уларга шахсий таниш белгилари тарқатиб чиқилди. Солдатлар тез орада бу белгиларни ёдгорлик сифатида ўз танишларига совға қила бошлашди. Шундай қилиб бу темир белгилар қимматбаҳо ёдгорлик сифатида қўлдан-қўлга ўта бошлади.

Орадан унча вақт ўтмасиданоқ майхоначи Пандионнинг 16 яшар қизи Эвномиянинг дугонаси бўйнида ёш янкилар совға қилган белги пайдо бўлиб қолди. Эвномия ҳам ана шундай безакни тақиб юришни жуда-жуда истарди. Ниҳоят у ҳам шундай совғани олишга муяссар бўлди...

Бу шундай юз берди. Бир куни Пандион қизини АҚШнинг миллий байроқчаларини сотиб олиш учун Афинага юборди. У бу байроқчалар билан ўз майхонасининг столларини безамоқчи эди. Афинада автобус пойлаб турган Эвномия ёнига бир ёш солдат келиб, ўзини таништирди:

— Менинг исмим Том Гувер. Ойига юз доллар маош оламан. Сенга чайнайдиган резина керакмасми? Меҳмонхонада менинг ўз хонам бор. Мен сени жуда севиб қолдим...

Ўша куни Эвномия уйига ярим кечада қайтди. Отасининг барча танбеҳларини бош эгиб эшитди-да, хурсандлигидан йиғлаб юборди. У хурсанд бўлмай ким хурсанд бўлсин. Ахир унинг баданини қўйлаги остидан тақиб олган темир белги иситиб турарди-да!

Шу воқеадан кейин Том Гувер Эвномия билан сира учрашмади. Орадан бир ой ўтгач, уни бошқа базага ўтказишди. Кейин эса граждан формасини кийиб она шаҳри Долласга кетиб қолди.

Ойлар ўтди. Пандион оиласида ғам-аламли дамлар бошланди. Қариндошлари улар билан алоқаларни бутунлай узиб қўйишди. Майхоначи эса ўз ғамини анис ликери билан тарқатишга ҳам уриниб кўрди. Фақат Эвномиягина пинагини бузмасди. Том совға қилиб берган шахсий белгидан ташқари унда чиройли бир бола ҳам пайдо бўлди. Ота-онасининг маслаҳати билан Эвномия гўдагини кўтарганича янкиларнинг ҳарбий маъмурларига борди. У боланинг отасини, унга уйланаман, деб ваъда берган тошбағир Том Гуверни излаб топишларини талаб қилди.

— НАТО қўшинларида бунақанги фамилияли эркаклар жуда кўп, — деди ёшгина капитан, — ўзингиздан кўринг.

Шунда Эвномия капитанга шахсий белгини узатиб, шивирлади:

— Том менга ҳар эҳтимолга қарши мана буни бериб кетган эди...

Капитан белгини олиб, солдат варақаларини текшириб кўришга ваъда берди. Орадан икки ҳафта ўтгач, ҳарбий база штабидан кекса Пандион номига пакет келди. Унда расмий доираларнинг Эвномияга ёзган хати бор эди.

«Шахсий таниш белгиси С 444-63 Долоресга тегишли экан. У мода эшак бўлиб 1954 йили Фессалияда туғилган. Характери ниҳоятда юмшоқ бўлгани учун НАТО қўшинларида хизмат қилишга чақирилган. Бизнинг фикримизча у сизнинг болангизга ота бўла олмайди».

Гап шундаки, солдат Гувер НАТОнинг тоғли жойлардаги қисмларида эшак ҳайдовчи бўлиб хизмат қилар эди. Таниш белгилари эса фақат солдатларгагина эмас, эшакларга ҳам берилганди. Том худди ўша эшакнинг белгисини Эвномияга совға қилиб кетган экан.

Кекса Пандион оғзига эрк бериб қўйди. Майхонадаги столда учта грек ўтирарди. Аввалига ҳеч қайси бири лом-мим демади. Кейин улардан бири чуқур хўрсиниб, чўқиниб қўйди. Бирор минут ўтгач иккинчиси ҳам хўрсинди. Учинчиси ўрнидан туриб жиддий равишда деди:

— Мен кетдим, сизларнинг сиёсий суҳбатларингизни эшитишни истамайман...

Мартти ЛАРНИ,
фин ёзувчиси.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
17 СЕНТЯБРЬ КУНДУЗ СОАТ 3 ВА КЕЧ 8 ДА
18 СЕНТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА
ҚОЗОҒИСТОН ССРДА БЎЛИБ ЎТГАН ЎЗБЕКИСТОН ССР АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ

ҲИСОБОТ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМЛИ
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ
«ЛАЗГИ» ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК АНСАМБЛИ
«ШОДЛИК» АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССР халқ артистлари, Қундуз МИРКАРИМОВА, Муҳаммаджон МИРЗАЕВ;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Муҳаббат ШАМАЕВА, Ҳабиба ОХУНОВА, Гулсара ЁҚУБОВА, Вилоят ОҚИЛОВА, Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА, Ўринбой НУРАЛИЕВ, Сайфиддин ЙЎЛДОШЕВ, Маҳмуджон ИСОМУДДИНОВ;

Солистлар: Шерали ЖЎРАЕВ, Шариф СУЛТОНОВ, Илёс МАЛЛАЕВ, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ.

МИНИАТЮРА ВА СЎЗ УСТАЛАРИ:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Эргаш КАРИМОВ; Садир ЗИЁВУДДИНОВ, Мадамин ЮСУПОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

ПРОГРАММАНИ — Зуҳра ТЕМИРОВА ва Ўткир СИДДИҚОВлар олиб борадилар.

БИЛЕТЛАР Свердлов номли концерт зали ҳамда Марказий «ЮБИЛЕЙ» спорт зали кассаларида кундуз соат 2 дан бошлаб сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕКДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
15 СЕНТЯБРДА
МАВСУМ ОЧИЛАДИ
РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

15/IX да МАЙСАРАНИНГ ИШИ.
16/IX да ЧИО-ЧИО-САН.
17/IX да СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ (кундуз соат 12 да).
СЕВГИ ТУМОРИ (кечқурун).
19/IX да ТРАВИАТА.
20/IX да ОҚҚУШ КЎЛИ.
21/IX да ФЛОРИЯ ТОСКА.
22/IX да ТАНОВОР.
23/IX да АИДА.
24/IX да ЖИЗЕЛЬ (кундуз соат 12 да).
КНЯЗЬ ИГОРЬ (кечқурун).

Спектакллар кеч соат 7 да бошланади.
Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда. Кассадан абонемент-талонларни алмаштириш мумкин.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — «Кичкинтой», 10.00 — Звёздочка», 10.30 — Сенинг тенгқурларинг, 11.00 — МОСКВА. 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.05 — Мультфильм, 17.20 — Бугун — танкчилар куни, 17.45 — Ахборот, 18.00 — Киносаёҳатчилар клуби (Москва). 19.00 — Ахборот, 19.20 — Ҳинд кинофильмларидан қўшиқлар, 20.00 — Аму—Занг — янги канал, 20.25 — Ўлим йўқ, йигитлар (бадиий фильм), 21.50 — Декада кундалиги, 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — «Олтин водий». 24.00 — МОСКВА. Музикали учрашувлар, 00.30 — XX ёзги олимпия ўйинларида.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 10.00 Тайга скунати (бадиий фильм), 17.00 — Қишлоқ янгиликлари (Москва), 18.00 — Инсон ва нон (кинофильм), 19.00 — МОСКВА. Муслим Магамаев куйлайди, 20.00 — Ҳужжатли фильм, 20.30 — Бадиий фильм, 22.00 — ТОШКЕНТ. СССР халқ артисткаси Роза Жаманова куйлайди, 22.30— Алвасти (телеспектакль).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

11 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Совет Армияси жангчилари учун кўрсатув, 18.30 — МОСКВА, 19.00 — ТОШКЕНТ. Футбол: «ОЛҒА» — «ПАХТАКОР» (Фрунзедан олиб кўрсатилади), 20.45 — Ўн минут музика, 20.55 — Ахборот, 21.15 — Чолғу куйларидан концерт, 21.50 — Декада кундалиги, 22.00 — «Вақт», 22.30 — «Аму-Занг — янги канал» (2-кўрсатув), 22.55 — Тошкент музида Москва балети.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА, 18.30 — ТОШКЕНТ. Адабий очерк, 18.50 — Врач маслаҳати, 19.00 — МОСКВА. XX ёзги олимпиада ўйинларининг ёпилиши. (Мюнхендан олиб кўрсатилади), 19.45 — «Қўшиқ-72», 20.00 — Халқаро панорама, 20.30 — Кутилмаган танишув (бадиий фильм), 22.00 — ТОШКЕНТ. Ёзувчи Н. Сучков билан учрашув, 22.20 — Реклама, 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»
САНЪАТ САРОЙИДА
11, 12, 13 сентябрь кеч соат 8 яримда
Есин АФШАР
иштирокида
ТУРКИЯ АРТИСТЛАРИНИНГ
КОНЦЕРТИ
Билетлар сотилмоқда.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10 /IX да Ой тутилган тунда (премьера).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Кунгабоқар — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Сайха — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Икки маъшуқа (кундуз соат 12, 2 ва 4 да), Ёввойи қалб (кеч соат 6, 8 ва 10 да): — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ».

Тилла зиран — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Маржон тақдим ёримга — ҲАМЗА номли (жуфт соатларда), «КЎКЧА» (кеч соат 6, 7 ва 9 да).

Петербург билан хайрлашув — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 3 яримда).

Анжелика — фаришталар маликаси (кундуз соат 12 ва 5 да), Ромео ва Жульетта (эрталаб соат 10, кундуз 3, кеч 8 да): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Даурия — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Виннету — апачлар йўлбошчиси — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Баҳор ёмғирлари — «СПУТНИК», «ДРУЖБА», (кундуз ва кечқурун), «КЎКЧА» (кундуз соат 11 ярим ва 1 да).

Озод туғилган — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Люсия — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ҳаводаги саргузаштлар — «ХИВА».

Ўрта Осиё «Союзорглестехмонтаж» ихтисослаштирилган СОЗЛАШ-ИШГА ТУШИРИШ БОШҚАРМАСИНИНГ СОЗЛАШ-ИШГА ТУШИРИШ ИШЛАРИ БЎЙИЧА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ТОШКЕНТ УЧАСТКАСИГА

прораблар, катта инженерлар, инженерлар, техник-теплотехниклар, механиклар, электриклар, слесарлар, 4, 5, 6 разрядли электриклар; механиклар, обмуровкачилар, мебел ва ёғочсозлик корхоналарининг қозон ва технологик ускуналари монтажи, ремонти ва созлаш ишлари бўйича 5, 6- разрядли газ-электр пайвандчилар.

КЕРАК

Иш Тошкент шаҳрида ва жойларда, шунингдек Ўрта Осиё ва Қозоғистон шаҳарларида бўлади.

Меҳнат ҳақи — вақтбай-мукофотли (40 процентгача).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри. К. Цеткин кўчаси, 31- уй. Телефонлар 33-15-31.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000 ГСП Тошкент «Правда Востока» кўчаси № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача ◆ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 03670. Б. — 213.